

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 4 listopada 2013 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi X Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w sprawie z powództwa (...) spółka z ograniczona odpowiedzialnością w Ł. przeciwko M. G. o odszkodowanie za nieuzasadnione rozwiązanie umowy o pracę przez pracownika bez wypowiedzenia z winy pracodawcy odrzucił wniosek pełnomocnika strony powodowej o sporządzenie uzasadnienia postanowienia z dnia 29 października 2013 roku i doręczenie odpisu postanowienia z uzasadnieniem.

W uzasadnieniu tego orzeczenia Sąd Rejonowy powołał zasadę pisemności procesu cywilnego, zgodnie z którą czynności procesowe stron podejmowane są w formie pisemnej (art. 125 § 1 k.p.c.), chyba że Kodeks postępowania cywilnego wyraźnie pozwala na ich podjęcie w innej formie, a w szczególności ustnie na posiedzeniu sądu. Takie wyjątki zostały ustanowione między innymi w art. 505⁸ k.p.c., który przewiduje możliwość zgłoszenia przez stronę wniosku o sporządzenie uzasadnienia wyroku również do protokołu bezpośrednio po jego ogłoszeniu oraz w art. 466 k.p.c., zgodnie z którym pracownik lub ubezpieczony działający bez adwokata lub radcy prawnego może zgłosić w sądzie właściwym ustnie do protokołu powództwo oraz treść środków odwoławczych i innych pism procesowych. Regulacje te niejednakowo określają uprawnienia stron. W postępowaniu uproszczonym ustny wniosek o sporządzenie uzasadnienia może być skutecznie zgłoszony przez obecnego podczas ogłaszania wyroku profesjonalnego pełnomocnika strony, czego nie przewiduje się w toczących się przed sądem sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych. W tych sprawach omawiane uprawnienie przyznano tylko stronom działającym bez adwokata lub radcy prawnego. Wynika to wprost z treści art. 466 k.p.c., bez potrzeby dokonywania wykładni celowościowej czy systemowej tego przepisu i bez konieczności przypomnienia, że odrębności tych postępowań ustanowione zostały w celu ułatwienia prowadzenia spraw sądowych stronom słabszym w stosunku do występującego po drugiej stronie pracodawcy lub organu ubezpieczeń społecznych. A contrario zatem, prawo do ustnego zgłoszenia w sądzie wniosku o doręczenie wyroku z uzasadnieniem nie przysługuje stronie reprezentowanej przez adwokata lub radcę prawnego (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 21 kwietnia 2005 r., I PZ 44/04, OSNP 2006 nr 1-2, poz. 16).

Mając powyższe na uwadze Sąd odrzucił wniosek jako niedopuszczalny.

Zażalenie na powyższe postanowienie wniósł pełnomocnik strony powodowej podnosząc, że w niniejszej sprawie nie miał zastosowania szczególnie przepis jakim jest art. 466 k.p.c., ale art. 158 § 1 i 2 k.p.c. ponieważ dotyczy on wniosków i oświadczeń składanych podczas rozprawy. Ponadto zdaniem skarżącej brak jest przepisów w k.p.c. wprowadzających obowiązek pisemnego składania wniosków o sporządzenie uzasadnienia (ani art. 394 § 2 k.p.c., ani art. 369 § 2 k.p.c., art. 328 k.p.c.). We wszystkich tych przepisach mówi się jedynie o „żądaniu strony” i nie wiąże się tego żądania z obowiązkiem zachowania formy pisemnej, co jest zrozumiałe, jeśli zważyć, że strony mogą składać „wnioski” na rozprawie i poza nią.

Mając powyższe na uwadze skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego orzeczenia.

Sąd Okręgowy w Łodzi zważył co następuje:

- zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie.

Na wstępie za prawidłowe uznać rozważania strony skarżącej co do interpretacji przytoczonych w zażaleniu przepisów art. 125 § 1 i 2 k.p.c. oraz art. 158 § 1 i 2 k.p.c..

Jednak wskazane przepisy dotyczą postępowania zwykłego, przez co nie mogły mieć zastosowania do niniejszej sprawy. Postępowanie w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych zostało uregulowane w Części I Tytułu VII Dziale III Kodeksu postępowania cywilnego, jako postępowanie odrębne. Zgodnie z zasadą wynikającą z art. 13 § 1 k.p.c., w wypadkach wskazanych w przepisach ustawy sąd rozpoznaje sprawy według przepisów o

postępowaniu odrębnym, dopiero w sprawach nieuregulowanych w postępowaniach odrębnych zastosowanie będą miały odpowiednio przepisy o procesie. Oznacza to, że sąd rozpoznając sprawę w postępowaniu odrębnym - mając na uwadze, że przepisy o procesie stosuje się odpowiednio do innych rodzajów postępowań unormowanych w kodeksie postępowania cywilnego, chyba że przepisy szczególne stanowią inaczej (art. 13 § 2 k.p.c.) - w pierwszej kolejności stosuje przepisy normujące to postępowanie, a dopiero w braku odmiennych uregulowań, przepisy ogólne trybu procesowego. Ustawodawca w sposób jednoznaczny określi więc kiedy może dojść do zastosowania przepisów ogólnych w postępowaniu odrębnym. W niniejszej sprawie – jak słusznie wskazał Sąd Rejonowy – miał zastosowanie art. 466 k.p.c. Przepis ten stanowi, że pracownik lub ubezpieczony działający bez adwokata lub radcy prawnego może zgłosić w sądzie właściwym ustnie do protokołu powództwo oraz treść środków odwoławczych i innych pism procesowych. Z przepisu tego wynika jednoznacznie, że pracownik lub ubezpieczony działający bez adwokata lub radcy prawnego może zgłosić w sądzie ustnie do protokołu między innymi treść środków odwoławczych i innych pism procesowych, a więc w tym i wniosku o sporządzenie uzasadnienia. A contrario, prawo do ustnego zgłoszenia w sądzie wniosku o doręczenie postanowienia z pisemnym uzasadnieniem nie przysługiwało stronie powodowej reprezentowanej przez adwokata. Zauważyć należy, że celem wprowadzenia tej regulacji było przyznanie podmiotom procesowym, z reguły nieposiadającym wiedzy prawniczej, uprawnień pozwalających na odstępstwo od formalnych wymagań obowiązujących w postępowaniu cywilnym. Udział profesjonalnego pełnomocnika po stronie pracownika lub ubezpieczonego powoduje, że względy, dla których ustanowiono powyższy przywilej, przestają istnieć (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 21 kwietnia 2005 r., I PZ 44/05, OSNP 2006 nr 1-2, poz.16). W przypadku strony działającej przez adwokata lub radcę prawnego gwarancją skutecznego dokonania czynności procesowej jest właśnie fachowe zastępstwo, nie ma zatem w takim przypadku potrzeby odformalizowania reguł dotyczących czynności procesowych (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 11 stycznia 2000 r., I PKN 579/99, OSNAPiUS 2001 nr 15, poz. 488). A co za tym idzie nie ma możliwości skutecznego zgłoszenia takiego wniosku ustnie na rozprawie.

Powyższe wywody powodują, iż zbędnym było tak szerokie opisywanie przez skarżącą przepisów mających zastosowanie w postępowaniu zwykłym, skoro przedmiotowa kwestia procesowa została w sposób pełny (wyczerpujący) uregulowana w postępowaniu odrębnym, pod rządem którego toczy się niniejsze postępowanie.

Mając powyższe na uwadze za uzasadnione należało uznać przyjęcie przez Sąd Rejonowy, że wniosek o uzasadnienie postanowienia z dnia 29 października 2013 roku zgłoszony przez adwokata ustnie do protokołu nie był prawnie skuteczny. W tej sytuacji odrzucenie wniosku jako niedopuszczalnego przez Sąd pierwszej instancji było w pełni zasadne.

W związku z powołanymi ustaleniami i rozważaniami Sąd Okręgowy, na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. orzekł, jak w sentencji.

Przewodniczący: Sędziowie:

Z./odpis postanowienia z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikom stron.